

strantu ali nosilec križa je plačati 10½ vin. Za krstni, poročni ali mrtvaški list je treba plačati le 1 K kolek.

Ta postava velja še danes. Spremeniti jo zamore edino v l a d a po zasljanju škofov. Vsaka kršitev teh določb je nepostavna.

Duhovníki pa so napravili dostikrat nekeke pogodbe z občini, po katerih smejo zahtevati višjo štolnino. Te pogodbe so pa n e p o s t a v n e in tudi n e v e l j a v n e.

Kmetje, računajte enkrat, kaj vas je klerikalizem že vse koštal!

Novice.

Kmetje, pozor na vaše poslance! Mislimo, da tudi najzadnejši hribovski kočar dandanes ni več tako neumen, da bi bil zadovoljen s praznimi obljubami ter da bi ne razumel prav ničesar o temu, kar se imenuje „politika“. Tisto „politiko“, katero nam prodajajo prvaški poslanci po svojih shodih in svojih listih, sicer vsak pametni kmet in gospodar hvalnoče a odločno odklanja. Politika narodnostnega sovraštva in nemira, politika prepairov, napisov in pečatov nas je že toliko koštalala, da smo jo pač že do grla siti. Zato zanima kmete in sploh delavno ljudstvo edino še g o s p o d a r s k a p o l i t i k a. Edino za današnji čas važno vprašanje je: ali bomo imeli jutri potrebni kos kruha ali ne?!

Ta žalibog potrebna politika želodca je pač ednostavna in ni treba veliko šudirati, da se jo razume. Oj, to je lahko! Le poslušajte: na polju in na njivi ne zasluži kmet ničesar, gorice mu prinesejo danes nekaj, jutri pa požrejo dvojno svoto, — edino živinče je še nekaj, kar zamore v dobrih razmerah, pri pridnem delu in ob veliki sreči nekaj dobička prinesiti. Dobro! Ako bi imela vlada torej le količjak razumevanja do kmetskih potreb, bi morala gledati, da z vsemi silami okrepa in zasiguri potrebno in koristno živinorejo. Po pravici rečeno vlada doslej v tem oziru ni mnogo storila. Kar se je v tem oziru v nekaterih (posebno v ptujskem okraju) storilo, bilo je na okrajne troške storjenega. Ali tudi to bi preboleli in preživeli. Mi celo naravnost rečemo: popolnoma zadovoljni smo, ako vlada le nič proti domači živinoreji ne stori. Pomagali se bomo že sami, le škodovati, nasprotovati, sovražiti nas ne sme vlada. Ali mi smatramo to za oškodovanje in sovraštvo, ako odpira vlada eno za drugo mejo in omogoči s tem, da konkurira tuja, okužena živina za našo. In tega ne moremo pripustiti, proti temu se moramo braniti! Pred nekaj meseci se je odprlo za uvoz zaklane živine srbsko mejo. Zdaj se bode to istotako z rumunsko in pozneje z bulgarsko mejo zgodilo. Morda celo s turško. Vsa slaba, okužena balkanska živina bode torej preplovila naše dežele in naš kmet bode zopet moral oditi v Ameriko. To je vsa sedanja kmetska politika in za to ter za ničesar drugega se nam je brigati. Sami kmetje seveda ne moremo s svojimi pestmi vlado pametno narediti, čeprav bi nam za to marsikdaj kri vskipela. Ali kmetski poslanci imajo dolžnost, da se v takem trenutku za kmete potegnejo in brez ozira na vse drugo kmetske interese branijo. Vzemimo torej enkrat slovenske poslance in vprašajmo, jeli so v tem oziru svojo dolžnost storili in je-li imamo od njih pravo zastopanje pričakovati. Kako je bilo pri glasovanju o srbski pogodbi? Ta postava je bila le z enim glasom večine sprejeta. Slovenski poslanci, zlasti glavni voditelji, so za to nesrečno postavo glasovali. Nekateri kakor Ježovnik pa sploh niso prišli. Lahko torej trdimo, da bi slovenski kmetski ppaslanci prav lahko onemogočili srbsko pogodbo, pa tega niso hoteli in se niso upali storiti. Iz tega sledi, da v kmetskih zadevah n e m o r e m o i m e t i n o b e n e g a z a u p a n j a d o s l o v e n s k i h p o s l a n c e v. Zato pa pravimo že danes: Kmetje, volilci! Pazite natančno, kaj bodejo storili in kako bodejo glasovali vaši poslanci glede odprtja balkanskih mej za uvoz živine. Mi smo prepričani, da bodejo slovenski poslanci kmeta zopet izdali in prodali...
Ognjen in voda se v navadnem življenju ne moreta združiti. V avstrijski politiki pa je seveda vse mogoče. Tu se združujejo največja nasprotja in človek ima semtertjerja res vtis, kakor da bi vsa politika navadna lumparija in najgrše

blato... Otroška in malenkostna je avstrijska politika zlasti pri Slovencih. Razumemo sicer, da ne more biti politika Slovencev posebno zrela, kajti vodili so jo doslej skoraj izključno posamezniki, ki so prihajali zopet skoraj izključno iz duhovniškega in odvetniškega stanu. Tako sta slovenska politika in slovensko ljudstvo dva nasprotujoča si pojma. Zato res ni čudno, da se v slovenski politiki združujeta ogenj in voda v neko čudno mešanico, za katero nimamo drugega izraza nego — prvaška politika. Tako se je osnovala v zadnjem času v avstrijski državni zbornici t. zv. „slovanska unija“. V tej zvezi poslancev sedijo poleg čeških strank tudi hrvaški, srbski in slovenski poslanci. Vprašamo, kakšna „zveza“ je torej to? Večino in s tem odločilno besedo imajo Čehi, kar hočejo Čehi, temu se morajo seveda tudi Hrvati in Slovenci pokoriti. Zdjaj je pa čisto gotovo, da ima avstrijski jug povsem druge gospodarske interese kakor avstrijski sever. Čehi n. p. se prav živahno ogrevajo za t. zv. kanalske postave. S tisočimi milijoni kron se hoče namreč na severu zgraditi velikanske vodne ceste (kanale), od katerih bode imel le sever dobiček, za katere bomo pa morali vsi skozi desetletja plačevati. Slovenski poslanci se bodejo morali Čehom pokoriti in torej nam škodovati. In tako je še mnogo ednako važnih zadev. Omenimo pri temu tudi, da Čehi zlasti Slovencem doslej niso koristili temveč le škodovali. Prvaški listi naj nam le pokažejo toliko dobička, ki so nam ga Čehi dali, kakor je za nohtom črneга. Čeh pozna le sam sebe. Najboljše službe nam Čeh po Slovenskem odje, tako da je Slovenec hlapec, Čeh pa gospodar. Le pogledjte, kako se množi po Slovenskem število čeških uradnikov, inžernejev, ja celo duhovnikov. Mi Slovenci torej nimamo nikakoršnih zvez s Čehi in „pemski muzikanti“ so za nas le škoda. Nadalje omenimo tudi, da so v tej „slovanski uniji“ tudi češki radikali, torej Fresel, Kloufač itd., sami ljudje, ki stojijo ravno zdaj v sodnijski preiskavi zaradi veleizdajalskih činov. Naši prvaški poslanci sedijo torej in enem društvu z veleizdajalski mu hujšakci. In pri temu se prvaki še vedno branijo našega očitanja, da so veleizdajalci. Najbolj smešno pa je, da sedijo v „slovanski uniji“ ravno tako slovenski klerikalci kakor tudi slovenski liberalci. Doma so ti Janežeki kakor pes in mačka, na Dunaju pa se objemajo in smejejo skupno neumnim svojim volilecem... Čudna je torej ta „slovanska unija“. V nje sedijo: Mladočehi, prvačvati brezverci in liberalci; — potem češki realisti, ki Boga naravnost tajijo; — potem češki klerikalci, katerih predhodniki so Jana Hus živega sezgali; — potem češki agrarci, ki se vedejo zelo patriotično in se znajo imenitno cesarju lizati; — nadalje češki radikali, ki imajo zveze s Srbijo in Rusijo in so v sodnijski preiskavi zaradi veleizdajalskih činov; — tudi sedijo v tej čedni „zvezi“ Hrvatje, ki se v zadnjem času družijo s Srbi; — nadalje slovenski klerikalci, ki trdijo, da je „Marijino društvo“ več vredno kakor višja gimnazija; — nadalje slovenski narodnjaki, ki pretepavajo klerikalce s pasjim bičom in priporočajo, da naj se duhovnikom v obraz pljune; končno pa še sedijo v tej družbi slovenski c. k. hofrati... Dragi čitatelj, ali razumeš to godlo? Ces. kralj. hofrat dr. Ploj sedi poleg veleizdajalskega Kloufača, ljubljanski Hribar poleg kaplana Korošca, Benkovič poleg Robleka itd. Voda se združuje z ognjem in človeku se obrača želodec, ko pregleduje to nesramno igro s poštenimi volilci, to breznačajnost, to korupcijsko in komedijsko...
Ali so veleizdajalci? Prvaki vedno krčevito tajijo, da bi imeli v svoji nesrečni politiki kaj veleizdajalskega. Kaj pa pravijo k sledečemu slučaju: Pretekli teden priredili so prvaki v „narodnem domu“ v Ljubljani večjo veselico. Proti koncu veselice je prišlo do burnih protiaavstrijskih demonstracijah. Neki ljubljanski prvak je imel nagovor. Ob koncu je zaklical „živio“ Srbiji in srbskemu prestolonasledniku Jurčku. To je nekega frajtarja 27. deželno-brambenega regimenta, ki je bil slučajno navzoč, hudo razburilo in pokazal je svojo nevoljo nad tem veleizdajalskim počenjanjem. In kaj se je zgodilo? Neki Hribarjev policaj je vojaku komandiral, da naj zapusti dvorano. Vojak je tudi šel in izjavil,

da avstrijski vojak ne more biti v taki... strijski družbi. Vojak je celo zadevo tudi predstojnikom naznanil. Vsled tega je komando v Ljubljani prepovedalo vsem obisk „narodnega domu“. To je gola... Ali so prvaki veleizdajalci ali ne?!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Ploj na Dunaju. Na zadnjem svojem v Ptuju iztrgal je nemški poslanec Malik nemu hofratu Ploju prav neumiljeno obraz. Povedal je natanko, kdo in kako ta prilijanjeni Ploj in kako nastopa na Dunaju. Poročilo g. Malika posneti je zanimivega. Kakor znano, se je Ploj mladosti delal povsod za Nemca, da bi način dobival nemške denarne podpore. ko je napravil svojo hitro kariero, seveda nakrat svoje odrešeniško srce zaslužiti čast. Slovence. Pri temu je pa le nekaj znan, da ima namreč Ploj na Dunaju povsem čustva, druge misli in drugo prepričanje doma pri svojih nesrečnih volilcih. Na železniškem vlatu se mož hitro spremenja na svojih shodih je vneti zagovornik katim vse, prav vse obljubuje; seveda malo večinoma že dolgo nič ne verujejo. Na pa je Ploj takoj gladki hofratek, Hen Hofrat, ki ima edino eno željo, v bogati mamico vlado... Ali dovolj tega! Svoj bila v državni zbornici na razpravi melior postava, ki je za kmete zelo važnega imen pomena. Takrat je bil nemški poslanec, tisti, ki je z ozirom na spodnještajerske valce predlagal nekatere spremembe načrta, zlasti spremembo § 5 (zvišanje kmeti 80%). Ploj je moral vedeti, da so Malikovi logi za prebivalce ptujškega okraja velika mena. Vkljub temu je ostal in se izjavil tem koristnim predlogom ter za vladni Hotel je biti zopet enkrat poslušen vladni, ki mu je dala tako lepi kosček Malik pa je obstal na svojem stališču in val glasovanje, češ da hoče videti, kateri nec iz planinskih dežel bode imel pogov sovati proti njemu. In glejte, „kmetski po Ploj ostane ter pravi: Jaz sem sicer t onski poslanec, ali jaz nimam nobenega na temu, da se obvaruje gorske potok Oj ti blamirani hofrat Ploj! Kmalu pa na svojo povedala vlada sama, da je Drava tudi voda in da spada torej tudi v omenjeno racijsko postavo. Hofrat Ploj torej „nima nega interesa“ zato, da bi se uredila Drava za kmete koristni način. Ploju je ravno devetna brigada... Istotako s pešni in škodljivo je bilo Plojevo „delo začasa podpore za po suši prizadete Ploj ni svoje dolžnosti storil... Čez to dejstvo ne povzamejo Ploju navadne laži na shodih in v listih Gospod hofrat, Vi bodeste kmetom enkrat koristili. To bode takrat, ko izginite iz nega življenja in odložite svoj mandat. v penzijo, gospod hofrat!

Za kmete na spodnjem Štajerskem. vendar v pretežni večini slovenske narod se zavzemajo najbolj nemški napredni... Medtem ko se prvaki poslanci prepričuje, napise, pečate in septemberske klofute, nemški poslanci za gospodarsko zboljšanje vsakega položaja. Na svojem zadnjem shod n. p. poslanec Malik v tem oziru sledel: dal: Jaz sem za zdravo politiko srednjih Potrebno je vstvariti zdravo, močno kmeti. Zato sem predlagal v državni zbornici, da dovoli štajerskim kmetom dva milijona (okr. K podpora, s katerim denarjem bi si kmetski kmetje mlado živino. Kajti grozna suša... silila kmete, da so prodali svojo živino v ptuju (sej mesa bodejo vsled tega grozno narasla predlog ni prišel na glasovanje, ker je državna zbornica preje zaključena. Ali ta otvoritvi zbornice bode zopet predlagal Brežice... jona podpore štajerskim kmetom. Bravo! vedni smo, kaj bodejo prvaki poslanci v oziru storili in je-li bodejo glasovali za predlog. Mislimo da ne, kajti slovenski imajo slovenskega kmeta le na — jeziku
Deželnozbornske volitve so torej razpisane se bodejo vršile po sledečem vsoredu: razred voli dne 7. maja, eventualna ožja dne

dne 14. m... 17., 22... 28. maja... rnica dne... a. — Kak... že na p... re. Volilci... e se zapelj... Napredna... nam poroča... magala z l... so imeli pr... vjih rokah... ga. Zdjaj pa... mo, da bo... občinarnem... n volilcem... Izjava. Ja... štati čast. pod Bočo... belo moje t... eni iti rok... v cerkev l... je namreč... jaz učencev... je nava... na 8. božj... ina. Občinske... vršile pret... moči, da l... končno... ednjakov... ma dva r... določen po... klerikalci... ni imajo t... onosni na... lmejeje oger... ameravali p... ab temu, i... nu ne mor... ko ima v... Zlasti je... kaplan... anomu ge... tako, kakor... odvisno. l... pirju ali... del h kond... svojo k... teh črni... im vsa č... in obči... zavednim... pri preslepi... žiče pri... jicah“ v z... pojam nika... Jož. Čuč... njegovo... Letni in... brez zvezic... z zvezico (*... po... Dne 12... Celje; v... encu na... marca... len*. Dn... obnovo); v... Lipnica... Bistrica... goni*. Dr... z; v Cn... okr. K... kmetski... okr... v L... Ptuju (sej... odčetrtku... radcu*;... Bregu pri... Brežice... jona podpore štajerskim kmetom. Bravo! Dne... vjigrad; v... ok... dencih... rca pri... ** okr. C... Sevnica;... ah. Dne

pa dne 14. maja. Kmetijske občine bodo volile dne 17., 22. in 27. maja; mesta in trgi dne 24., 28. maja in 2. junija; trgovska in obrtna zbornica dne 24. maja; veleposestvo dne 29. maja. — Kakor znano, vršile se bodo te volitve že na podlagi novo sklenjene volilne postave. Volilci, pripravljajte se že zdaj in ne pustite se zapeljivati od nasprotnikov!

Napredna zmaga. Iz Maribora pri Poličanah se nam poroča: Pri zadnjih občinskih volitvah je zmagala z lepoto večino napredna stranka. 18 let so imeli prvaški klerikalci vodstvo te občine v svojih rokah. Prevzeli so svoj čas občino brez dolga. Zdaj pa so zapustili precej stotakov dolga. Upamo, da bode napredno gospodarstvo občine in občinarjem v korist. Čast naprednim, pametnim volilcem!

Izjava. Jaz Joh. Vidgaj sem primoran, javno vprašati čast. g. župnika Roškarja v sv. Florijanu pod Bočom, kateri mojo osebo okoli blati in celo moje učence odgovarja, da se ni treba k meni iti rokodelstva učiti, češ da jih ne pustim v cerkev hoditi, — kdo mu je to povedal? To je namreč nesramno obrekovanje. Kdor trdi, da jaz učencem v cerkev ne pustim ali pa slabo udim, je navadni lažnik. G. župnik, spominjajte se na 8. božjo zapoved. — Joh. Vidgaj, Rog. Slatina.

Občinske volitve v spodnjem Gasteraju so se vršile pretekli petek. Nasprotniki so napeli vse moči, da bi prodrli. Ali vse je bilo zamanj, kajti končno je vendar volitev z lepo zmago naprednjakov končala. V I. razredu bila sta izvoljena dva naprednjaka; eden klerikalcev je bil določen potom žreba. V II. razredu so zmagali klerikalci, v III. razredu pa vsi naprednjaki, kateri imajo tedaj večino v odboru. Naprednjaki so ponosni na svoj uspeh, prvaki pa kar skačejo in bljujejo ogenj in žveplo od jeze. V prvi vrsti so nameravali prvaški klerikalci vreči G. Kossarja, vendar kljub temu, da je to skozinskož poštenjak in da mu ne more nikdo ničesar očitati. Samo to napako ima v očeh črnuhov, da ne trobi v njih rog. Zlasti je raval in agitiral proti naprednjakom, go. kaplan Brozina. Mož je čisto pozabil, da zeganemu gospodu politika ne pristoja. Delal je tako, kakor da bi bilo od njegovega dela resnično odvisno. Celo po noči je romal okoli liki in metopirju ali nočnim pticam in prigovarjal vopetem milice na svojo stran. Zato pa ni imel časa, da bi šel h konduktu svojega strica. Rajje hujskati in mehanično svojo krščansko dolžnost storiti, to je na noben način goslo teh črnih gospodov. No kaplan Bozina in Drava nje nim vsa črna gospoda so vkljub temu propadli in občina je ostala v naprednih rokah. Čast zavednim volilcem, ki se niso dali od nilevolovnjakovogar preslepiti ali zapeljati!

Žiče pri Konjicah. Glede dopisa „Žiče pri Konjicah“ v zadnji številki „Štajerca“ javimo, da nam nikakor ni dopisjal dotičnega dopisa gos. Jož. Čuček iz Žič in se tudi nikjer ne nahaja njegovo ime pri podpisih.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (**), so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (***) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 12. marca pri Sv. Juriju ob j. ž.**; okr. Celje; v Selnici**, okr. Maribor, pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju**, okr. Ptuj. Dne 13. marca v Brežicah (svinjski sejem); v Sl. Gradcu*. Dne 15. marca v Arvežu (sejem v shodu z drobnico); v Zdolah**, okr. Brežice; v Tilmiču**, okr. Ljpnica. Dne 16. marca v Peklu*, okr. Slov. Bistrica; v Ormožu (svinjski sejem); v metijstvu Radgoni*. Dne 17. marca v Središču** okr. i. kraj Ormož; v Čmureku**, v Imenem (sejem s ščetinarij) okr. Kozje; v Vitanju**, okr. Konjice; v nabava Rečici**, okr. Gornjigrad; v Trbovljah**, okr. ša je pri Laško; v Lembergu, okr. Šmarje pri Jelšah; in v cerkvi na Ptuj (sejem s konji, govedom in ščetinarij); v sle. Mo. Podčetrku**, okr. Kozje. Dne 18. marca je bil v Gradcu*; na Ptujski (Črni) gori*, okr. Ptuj; takoj na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Vidmu*, d. 2 mil. okr. Brežice. Dne 19. marca na Svičini, okr. o! Rado. Maribor. Dne 20. marca v Ljubnem**, okr. ci v tem Gornjigrad; v Brežicah (svinjski sejem); pri Sv. Malikoni Barbari**, okr. Konjice; v Šmarju pri Jelšah*; poslance Studencih pri Mariboru*; v Arvežu. Dne 22. ku. 19. marca pri Sv. Jerdeti*, okr. Laško; v Pernopisane in v Imenem**, okr. Celje; v Rogatcu**, na Žigrtovem**, v Splošni okr. Sevnica; v Lembergu**, okr. Šmarje pri ja volitvah Jelšah. Dne 23. marca v Ormožu (svinjski

sejem). Dne 24. marca v Mariboru*; v Gradcu*; na Ptuj (sejem s ščetinarij); v Imenem (sejem s ščetinarij), okr. Kozje; v St. Ilju**, okr. Šostanj.

Fata morgana. Iz Možganc se nam poroča: Preteklo nedeljo dopoldne opazovali so tukajšnji prebivalci neko čudno naravno prikazen. Videli so namreč nakrat pred seboj veliko trdnjavo s stolpi in šancami. Nakrat so prišli pionirji in pričeli graditi most. Na šancah se jim je delalo z zastavami signale. Bilo je videti okroglo 60 vojakov... Ljudstvo je gledalo to prikazen z velikim strahom in začudenjem. Nekateri pogumnejši možje so šli bližje in potem je vse izginilo v megli. Kakor znano, se imenuje take zračne prikazni, ki so popolnoma naravne, „fata morgana“ ali „aureola“. Pripetijo se ali v puščavah v vročem pesku ali pa v megli.

Velika izguba. Na kolodvoru v Mariboru izgubil je neki vinski trgovec denarnico z več tisoč kronami. Peljal se je v Konjice in tam izgubo opazil. Denarja se še ni našlo.

V Dravi utonil je delavec Antón Šošterič iz Polanc. V Slemenju se je hotel na lahkomi-selni način čez Dravo peljati. Padel je v vodo in gotovo utonil. Mrliča še niso našli.

Kinematograf v Ptuj je vedno bolj priljubljen. Razven lepih navadnih programov predstavljal je te dni tudi slike iz groznega potresa v Messini. Slike so skozinskož lepe in čiste, tako da je veselje. Obisk kinematografa je pravi vžitek. Priporočamo podjetje prav toplo.

Iz Koroškega.

Napredni volilci, pozor! Z ozirom na bližajoče se deželnozbornske volitve priredijo naprednjaki v nedeljo, dne 14. t. m. dva volilna shoda. Prvi teh shodov se vrši dopoldne ob 10. uri v gostilni Maurer v Spodnjem Ljubljju (Unterloibl), drugi pa ob 3. uri popoldne v gostilni Ratz v Kirchenthauer. Na shodu se bode nemško in slovensko govorilo. Med drugimi govorniki pride tudi naš urednik Karl Linhart. Na shod ima vsak pametni in mirni volilec pristop. Mi se ne bomo nikoli v nasprotnikov in bi le želeli, da se i ti shoda kot pametni poslušalci udeležite. Mojititi ali razbiti shoda seveda ne bodedo nikomur pustili. Zato stojimo dobro! Koroški naprednjaki! Možeje in volilci! Udeležite se polnoštevilno shodov, da pokazete voljo prvih Korošcev!

Napredni volilci pozor! Volilni boj za deželni zbor pričel se je že na celi črti. Nasprotniki delujejo z vsemi močmi. Oni se držijo gesla, da namen posvečujete sredstva in zato jim je vsakdo sredstvo dobro došlo. Glavni boj bijejo ti ljudje z navadno lažjo in grdim obrekovanjem. Mi jim na to polje ne bodedo sledili. Prepričani smo namreč, da je resnica vednica našega ljudstva in da bode končna zmaga vendar tistega, kateri se drži resnice. Kaj hočejo pravzaprav naši prvaški nasprotniki? Zlasti dve stvari nam naprednjakom očitajo: da smo „brezverci“, „krijoverci“, „antikristi“, „protestanti“, „liberalci“ in bogve kaj še vse. Drugič pa vpijejo, da smo „nemčurji“, da hočemo vse „Slovence“ kar žive požreti in čez noč „germanizirati“... Oboje je navadna prvaška laž. Mi sicer ne barantamo in ne kramljamo s svojo vero. Mi ne kažemo vere le na jeziku in ne obračamo oči hinavsko proti nebu, kadar nas drugi opazujejo. Mi tudi ne govorimo v naših listih in na naših shodih o veri. Kajti mi smo prepričanja, da je vera veliko preplemenita in presveta, da bi jo smeli vlačiti v vsakdanje boje. Mi smo prepričanja, da je vsakdo nasprotnik in omadeževatelj vere, kdor jo vlačil v politično borbo in kdor jo izrablja v svoje namene. Zato smo tudi prepričanja, da je naša vera veliko boljša od one prvaaških klerikalcev. Kar se pa tiče „nemčurstva“, je to navadna psovka tistih kranjskih privandravcov, kateri mislijo, da bode njih žitje šlo v klasje, kadar uničijo stari, blagi mir na Koroškem. Prvaštvo je stranka sovraštva in nemira. Kdor to danes še ne vidi, ta je pač slep in gluhi in temu se ne da pomagati. Mi naprednjaki pa hočemo, da pride kmetško ljudstvo brez političnih jerobov in hofmajstrov do veljave, mi hočemo, da poneha bratski boj med Korošci samimi, da bode živel i zanaprej nemški Korošec mirno ter v pokoju poleg soseda-

Slovenca. Mi hočemo, da se na ta način omogoči gospodarski razvoj in gospodarski prosperitet koroške dežele. Kar je pravih mož, v katerih žilah še teče koroška kri, ti bodejo šli z nami in volili naše kandidate. Polovičarji interjeralci tega ali onega spola bodejo sledili seveda vedno črnemu kozlu, pa če jih ta makari tudi v vodo pelje. Ali marsikateremu se bodejo dale še oči odpreti. Zato na delo, napredni kmetje, na delo za vaš blagor!

Napredni kandidati za deželni zbor v splošnem (IV.) razredu so: — Za I. volilni okraj, ki obsega mesto Celovec in sodnijske okraje okolica Celovec, Velikovec, Eberndorf, Plajburg ter Zel. Kaplja:

Dr. Gustav vitez pl. Metnitz v Celovcu.

Za 3. volilni okraj, obsegajoč sodnijske okraje Beljak, Paternijon, Trbiž, Arnoldstein, Rožek in Borovlje:

Peter Brugger, direktor v Beljaku.

Napredni kmetje! Ne pustite se s prazno besedo zaslepiti, češ da sta ta dva kandidata „Nemca“ in da jih vsled tega ne smete voliti. Nemca sta naša kandidata, ali poštena, napredna Nemca, ki nista odvisna ne od prvaaških farjev, ne od kranjskih dohtarjev. Zato vsi na delo za ta dva kandidata!

Podljubel, 2. marca 1909. Volilna krma. Na toliko snega kakor te dni in v tem času se še najstarejši ljudje ne morejo spomniti, pa tudi tega ne, da bi se kdaj kak „žegan“ gospod z senom barantali, kakor sedaj naš gospod provizor Arnuš. Naročili so ga kar cel vagon za svoje ovčice. Kakor se čuje so se pa te glasovne živalice (Wahl-Vieherl) tega futra naglo prejedle in zdaj letajo vse nadete in napihnjene okrog, zmerjajo črez fajmoštra in mrvo, ter hočejo, naj jo Arnuš sam poje, ker je predraga. To bi se mu šikalo! Rešil bi se ja lahko te naloge, saj ima dosti široke usta in precej velik prebiravnik. Tik visoke cene pa so ti gospodje dobrih in dragih jedil navajeni, kajti posel nese. Če bode vse tako, kakor je bilo to volilno seno je veliko modrejši da gremo mi kmeti napredne može volit, ki živijo z Nemci v miru in dosežejo za nas revne posestnike res podpore in sicer v vsaki stiki ne samo pred volitvo. Drugi napredni kmetje so dobili lepo seno po 5 kron, dobre otrobe po 10 kron in slamo po 4 krone 100 kil znižane cene, nam fajmoštrovim prijateljem hočejo seno po 10 kron utakniti, čeravno na trgu samo 9 kron stane. Morda si je hotel Arnuš zraven še kaj dobička pridobiti, povrh pa še štimce! Kmeti ne verujte tem pribandranim zvitim pokopam, ampak volite nevstrašljivo domačine in skušene, zveste može našega stanu v deželni zbor! To bode v korist celega okraja. Ta črni ja sami v „Miru“ tožijo, da jim njih poslanci ne morejo kaj doseči in pomagati. Zakaj pa sedijo potem v zboru? Da dobijo plačila, kaj ne! Nas kmete pa hočejo kot živino peljati k volitvi, držeč malo dragega sena kot lek pred nami. Vendar med nami je malo bratov Adamovega osla in volili bodedo tiste, ki so nam prijetni in za nas delajo, ne pa muzijo, kakor črnosukneži. Podgorski kmet.

Kaplja v Rožu. Piše se nam: Ljubi „Štajerca“! Ti si pa s Tvojim poročilom iz Roža v centru zadel. Tako fisek „Štajerca“ pri nas že dolgo niso brali. Od ene do druge roke bandra in tako mrljivo letajo po njega, kakor menda brunmaherji po tisto vino, ki so ga v farovškem hlevu en podček našli in izpili. No kdor ima pa da! Pevcarjev Honzi so se spet na hudo zjerali, dako da so jih Helfarjev Štefi troštati prihiteli. Nad Zajcovo prevzetnostjo sta se obadva jokala, kakor profet nad Jeruzalemom in Pevcarjev Honzi je rekov, da je pri Zecu ena „zudla“. Tiste pa ni povedov, al je od tih mav zudla, ko je en jipan tehant tolikokrat tam za mizo „havzingo črezdajal“, in se tepov, bol od takrat ven, ko je flori Honzija pri vesniji ošvrkov. Ni še minulo dolgo časa, ko je se izrazil nek mož iz Galicije, da pri hališčem mostu še zdaj neka nesrečna žena plenice pere in se v Dravo joka. Honzi ali jo kej poznaš? Te dni je obiskoval našega gospoda tudi ta tolsti Skočidolski fajmošter. Žal da ni bilo nam mogoče izvedeti jeli sta se posvetovala z gospodom dekanom o volitvah bol sta probala vince, bol pa

je prišel G. kaj pumpat. Žiher bi mu dali dekan kake kronice, saj jih pri občinskih in šolskih dokladah prisparajo, ktere še nikdar niso plačali. Kdaj se bo vendar že enkrat ura dala popraviti in kdaj bo nove orgle zapele? Pobiralo se je že dosti in od vseh krajev denarja, pa vendar jih je premalo.

Porotno sodišče v Celovcu. Zakonska Mayer in njh sin so zažgala svojo hišo, da bi prišla na ta način do lepe zavarovalnine. Žena Magdalena je bila oproščena, mož in sin pa sta dobila vsak dve leti težke ječe z enim postom vsak mesec. — 12 krat predkaznovana šivilja Marija Schepul se je imela zagovarjati zaradi raznih tatvin. Obsojena je bila ta 52 letna tatica na 5 let težke ječe. — Leta 1885 rojeni hlapec Matija Hofer je v Triblu na novega leta dan posestnika Sonnleitnerja od zadaj napadel in mu oropal 100 K. Sedel bude 6 mesecev v težki ječi.

Smrtni padec. V Labudu je padel delavec Jožef Tschurko iz železniškega mosta v potok in bil takoj mrtev.

Gospodarske.

Kako naj se ravna z oralom? Da bo oralo vedno enako in dobro delalo in da se ne bo po nepotrebnem zgubljala vprežna moč t. j. da ne vleče živina po nepotrebnem, skrbi naj vsak kmetovalec, da bodeta lemež in črtalo ostra. Ako je zemlja taka, da postane lemež v kratkem rop, drž naj se v daljši vedno za vsako oralo 3-4 lemeže, tako da se obrušeni lemež lahko takoj zamenja z novim in ostrim. Lemeži niso iz trdega jekla, ampak so podloženi le na koncu in ob robu 2 cm na široko z jeklom, zato se jih mora, ko se trši konec in rob obrabi, zopet v ognju segreti sklepati in ohladiti v mrzli vodi. Če se lemež v mrzli vodi shladi, se prehitro obrabi. Na onem delu, ki se vleže na desko, pa se lemeža ne sme nikdar razbeliti, ker drugače se zvrže. In vsakem lemežu je vedno tak material, da se lahko ost na novič ošpiči. Ta del se lahko popolnoma skuje in dovolj je, da ohrani lemež prvotno obliko. Ako se je material že tako obrabil, da ni mogoče več tudi s pomočjo zagvoz, ki se jih zabije med gredele in kozolet, tako globoko orati kakor poprej, naroči naj se iz tovarne novih lemežev, ki so na robu podloženi in imajo že zvrtno luknje za vijake ter se popolnoma prilagajajo oralnemu telesu. Da bi se izročilo močno obrabljene lemeže vnovič kovaču, da jih sklepa, ni umestno, ker je treba plačati kovaču za to toliko, kolikor bi se potrosilo za nakup novih, poleg tega pa ohrani tak lemež le redkokdaj pravilno obliko. Da se lemež pravilno sklepe, mora se prekovanju ravnati ž njim jako skrbno in pazljivo, ker drugače ne bo oralo delalo več pravilno. Zato se priporoča vzeti od novega lemeža takozvano šablono ali pa kalup.

Bled na Kranjskem!

Tukaj se prodaja ali pa da v najem vila, ki je novo zidana, ima 10 velikih sob s kuhinjo in špajz, velj v kleti. Zraven je prostorni hlev za konje in lepi vrt 600 m zemlje. Sobe primerne za gospode. Vila je zraven gozdu Windschgrätzove grašnice, hišna številka 62, poleg jezera. Proda se do 1. veljaka travna. Cena nizka (26.000 K). Več Japovežev Rogoš v Beču, ves Mlin, Kranjsko

Kupim vsako množino poularda!

Kupim vsak dan:

Mastne poularde	kg.	K 200-240
" kokoši za peči	par "	340-400
" kokoši za župo	kg.	120-180
Sube jedilne gobe	kg.	120-200
Fizol (Wachtelbohnen)	kg.	26-28
Beli fizol (Weissbohnen)	kg.	17-18
Pisani fizol (Buntbohnen)	"	14-16
Pšenica	"	23-24
Rž	"	17-19
Ajda	"	16-18
Lepa jaboljka	"	08-10
Barvana jaboljka	"	10-14

Zajce, lesce, dihurje, sve vrstl kož plačam po najvišji ceni.

Cehu e (Steckzwiebel).

Pri meni se dobi vse vrste detelnej, repnega, travniškega in pesnega semena, garantirano pristno, plomb. Vse po nizki ceni. Za mnogobrojni obisk prosim

Oskar Moses, trgovec Ptuj

Draugasse 6, poleg usnjarske trgovine gospe Pirich. Filijalka Ragosca št. 21. 141

Trgovina z mešanim blagom

ki gre zelo dobro, zmožna eksistence, se v nekem kraju spodnje Štajerske, kjer je veliko lesne industrije, zaradi nakupa velike posesti pod zelo ugodnimi pogoji prodaja. Več pove g. Alois Kossár, trgovec, Mislinje (Missling) 143

Neka osemnajstletna deklica

iz dobre hiše, govori samo slovensko, želi službe najraje v mestu. Naslov: F. B. Ponigl št. 122.

Oglar (Kohlenbrenner) ob enem popravljam žagne liste, ručne in vodne. Iščem trajno službo. Naslov: Markus Canin, Cellulosefabrik, Diwar, Boznija. 126

mlinarski pomočnik (Wachtjung) se takoj sprejme v pri g. Johann Böhm, umetni in valčni mlin, Fram (Fraheim).

Za Velikonoc priporočam ljubke stofe za obleke perilo za mizo in postelj, židane robe kakor tudi vso drugo rezano blago. Adolf Wessiak, Maribor, Draugasse. 112

Učenec

iz dobre hiše se sprejme v pekarni g. Filip Gande Joštanj.

Znano dobro

se kupuje dobro perilo in obleko za moške, ženske in otroke pri g. Adolf Wessiak, Maribor, Draugasse in Domgasse. 113

Loterijske številke

Gradec, dne 6. marca: 75, 39, 29, 8, 15.
Trst, dne 27. februarja: 29, 55, 6, 67, 16.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Jos. Kasimir

trgovina s špicerijo, barvami in z mešanim blagom nasproti W. Sirk's Nfl. in filijalka nasproti minoritske cerkve

PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo najfineše surove in žgane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka, najfineše kandite, župne kocke, mineralne vode, najfineše namizno olje, bučno olje, jesihova esenca in za izdelovanje žganja itd. Semena za vrt, polje in travnik, stelja iz šote, najboljša stelja, klajno apno, Lukulus, najboljša svinjska krma. 55

Razglas.

Vzajemno posojilno-blagajniško društvo v Slov. Bistrici reg. zadruga z neomejeno zavezo (Wechselseitiger Erschussverein) naznanja, da se vrši njegov

občni zbor

na nedeljo, 21. Marca 1909, dopoldne ob 10. uri v društveni pisarni.

Ravnateljstvo:

G. Jagoditsch m. p.

Slov. Bistrica, 4. marca 1909. 142

Deteljo

3 do 4 vagona, prešana, odda po ceni od postaje Treibach na Koroškem g. Gustav Höbling, veleposestnik, Stiegerhof p. Brnca (Färnitz).

Vili podobno zidana, lepa 146

gostilniška realiteta

z iztočom žganja, prodajalno deželnih produktov, tobačno trafikko, fiakerijo, 10 minut od kopeļji Dobrna (Neubaus), lepa lega brez prahu, zelo primerno za penzionista, 80 oralov zemlje, od tega 20 oralov krasnega gozda, sadonosnik, se prodaja zaradi družinskih razmer po ceni in sicer brez inventarja ali pa njim. Več se izve pri g. Franz Marinschek, Celje, Hauptplatz 3.

Okrogla deblija 118

od jesena, oreha, javorja in bukke nakupi v vsaki množini mestna uprava v Ptuj.

Prve vrste 163

seno in otava je oddati, 1/2 vagona. Več se izve v Makovljah p. Poličanah pri g. And. Jurschitsch.

Proda se hiša

enim stanovanjem, vežo in kuhinjo, lepa klet, hlev za tri govodi, svinjski hlevi, škedenj, zraven hiše vrt z brajdami in en četrt orala njeve, pri lepi cesti v bližini Pragerskega. Primerno za rokodelca ali za železničarja. Proda se lastnoročno za 3100 Kron. V občini spodnja Polskava hiš. št. 72.

Lepo ležeče posestvo

in mlin, obdano z sadnim drevjem, redovitimij njivami in travniki se brez ali pa s fantaro po ceni prodaja. Mlatilni stroj na vodo. Več se izve pri lastniku št. 26. na Jamnici pri št. Danjelu, Koroško. 144

Priden in trezen

konjski hlapec

se takoj sprejme pri dobri plači pri g. Josef Presker, trgovec, Zreče pri Konjicah. 148

Razglas.

Kmetovalci zbirajte skrbno in zažgite liste se zdaj na sadnem drevju nahaja, ker v njem mlade gosence, katere bodo spomladi vse drevo požrle. Kak hitro bo spomlad nastopila, bodo se tudi enaki sovražniki v vinogradih in na drugih lanske suše se je ta mrčes jako zaplodila.

Tudi na godnih drevesih kakor n. p. na sečno gošenih gnejzd nahaja, ker so se že zaptele, da so si življenje ohranile čez zim. Skrbni gospodarji bodo že zdaj mislili čevanje teh škodljivcev, da jim ne bodo sploh škodo napravili na drevju, kakor lansko leto.

Ne samo sadno drevje so gosence vnišile tudi zelje, repo i. t. d.

Ti nasledki so pri kmetovalcih vrh ljudstvo o pokončevanju teh škodljivih mladu podučeno.

Zategadelj se že zdaj kmetovalci na gosencih gnejzde iz dreves skrbno pobirajo in to tak dolgo, da bo drevje popolnoma čisto.

Gospodi občinski predstojniki, katerih d v smislu postavbe z dne 10/12. 1868 dež. radi pokončevanja gosenc skrbeti, bodo posestnikom, kateri bi se protivili to storiti § 54 občinskega reda z kaznjivo postopali takšni posestniki v denarju ali pa z zaporo C. k. žendarmarija bo to odredbo zorovala.

Kmetovalci vzemite si k srcu ta blago naprave boj proti tem mrčesom, storite vse in premislite, ako se ta škodljivec sadja in rastlin ugonoji, tak bo kmetovalec v tem letu na najboljšem.

Okrajni odbor v Ptuj dne 12. marca 1909

159

Oznanilo

Poljedelsko ministerstvo je podelilo Ptujem 5 strojev (Rebholzverkleinerungsmaschinen) lako, kateri bodo tsje zrezali in potem zmečkali.

En stroj z ročno močjo (Handbetrieb) se vil pri občinskem uradu sv. Barbara v Halcu pri sv. Lovrenci sl. gof. tretji pri Nacetu v Stopercih, četrti stroj z močjo z nagonom (Kraft) pri Jožefu Turg v Trčcah in peti stroj ravno postavil v mestni plinarni (Gaswerk) v Ptuj.

Ljudstvo katero ima takšno trsje se te koristne stroje da bi vsled letošnjega p krmne in slame tistih se poslužilo, ker ti trsje, katero je enoletno celo na drobno zmečkali, kar bo imenitna klaja za živino. Izkušeni izvedenci izrečejo, da ima 100 klaje toliko v sebi, kakor 60 kg najboljšega s

Okrajni odbor v Ptuj dne 10. marca 1909

160

SINGER

„66“

najnovejša in najpopolnejša šivalna mašina.

SINGER

Mašine

dobite naših zbiranj

Singer Co. akc. dr. za šivalne

PTUJ, Hauptplatz 1.

Vzemite prijazno na znanje!

Vse od drugih pod imenom „Singer“ ponujajo so narejene po enemu naših starejših sistemov staja daleč za našimi novejšimi sistemom šivalne in to v konstrukciji, trajnosti in zmoglj

V torek 16. t. m

se bude vršil v

Peklu pri Poljčan

veliki živinski seji

da bode zadosti kupcev prišlo, skrbno živinski lastniki, kateri ta dan živino postavijo, so „standgelda“ prosti; pov za vsako goved 1/4 litra dobrega domač zastonj.

Občina Pekelj, marca 1909.

157

Gostil

prav dobro idela varne v večjem in promet, se izpresta Naslov pove upr lista.